

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 28/6/2018
Αριθμ. Πρωτ.:438/70792

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές σε δενδροκαλλιέργειες της Π.Ε. Πέλλας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 6012/16.5.2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Καρασμάνης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι ζημιές, οι οποίες ενδεχομένως παρατηρούνται στις κερασοκαλλιέργειες, αλλά και σε άλλες καλλιέργειες, όπως βερικοκίες κ.λπ., λόγω ατελούς γονιμοποίησης - μη ομαλής καρπώδευσης, καθώς και καρπώδευσης, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής, ο οποίος εκδόθηκε σε εφαρμογή του ν. 3877/2010 (Α 160). Ειδικότερα, αναφέρεται ότι στους ισχύοντες Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α. καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στην ηρητημένη παραγωγή των καλλιεργειών που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους (βροχοπτώση, παγετό, χαλάζι κ.λπ.).

Όσον αφορά στην ένταξη νέων κινδύνων στους Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι για την ένταξη ενός κινδύνου στην ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. θα πρέπει να τηρηθούν τα οριζόμενα, τα οποία περιγράφονται στον ν. 3877/2010, ο οποίος διέπει το θεσμικό πλαίσιο για την αγροτική ασφάλιση της χώρας.

Συγκεκριμένα, για να ενταχθεί ένας νέος κίνδυνος στην ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει ο ΕΛ.Γ.Α., θα πρέπει:

- α) να προηγηθεί εκπόνηση επιστημονικής μελέτης,
- β) να διενεργηθεί αναλογιστική μελέτη, στην οποία, εκτός των άλλων, θα πρέπει να καθορίζονται το ύψος της δαπάνης και ο τρόπος κάλυψής της - αλλαγή ασφαλιστρού και
- γ) να εκδοθεί κατόπιν Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, όπου θα καθορίζονται ο χρόνος έναρξης και οι όροι κάλυψης των κινδύνων που δεν περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α.

Η διαδικασία αυτή απαιτεί μελέτη τεχνική και οικονομική για τις επιπτώσεις τόσο στις ασφαλιστικές εισφορές όσο και στη βιωσιμότητα του δημόσιου συστήματος γεωργικών ασφαλίσεων.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται σαφές ότι για την ένταξη ενός κινδύνου στην ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. και, συγκεκριμένα, της ακαρπίας (μειωμένη παραγωγή λόγω μη ομαλής καρπώδευσης, ατελούς γονιμοποίησης κ.λπ.), θα πρέπει να τηρηθούν τα ανωτέρω, τα οποία, όπως προαναφέρθηκε, περιγράφονται στον ν. 3877/2010 που διέπει το θεσμικό πλαίσιο για την αγροτική ασφάλιση της χώρας.

Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται, αφορούν συγκεκριμένους κινδύνους, οι οποίοι αναφέρονται στους Κανονισμούς του ΕΛ.ΓΑ. Ως εκ τούτου, όταν προστεθεί ένας καινούργιος κίνδυνος στο σύστημα (ασφαλιστική κάλυψη), είναι αυτονόητο ότι θα χρειαστεί η διαδικασία της αναλογιστικής μελέτης για το ύψος του ποσοστού του ασφαλιστρού που θα δημιουργήσει έσοδα, έτσι ώστε να καταβάλλονται οι τυχόν αποζημιώσεις κανονικά για τον καινούργιο κίνδυνο. Διαφορετικά, θα υπάρξει πρόβλημα στην ισορροπία του συστήματος που είναι η βάση βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος.

Η αναφερθείσα στην Ερώτηση τροπολογία [άρθρο 71 ν. 4235/2014 (Α 32)] δεν είναι δυνατόν να ενεργοποιηθεί, διότι δεν συνοδεύτηκε και δεν υπήρξε εφαρμογή καμίας αναλογιστικής μελέτης για το ασφαλιστρού του κινδύνου, το οποίο αναφέρει ο ν. 3877/2010, στην περίοδο που κατατέθηκε η τροπολογία, διαδικασία απαραίτητη που σκοπό έχει τη δημιουργία εσόδων για την κάλυψη των εν λόγω ζημιών.

Επισημαίνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α., στο πλαίσιο της αλλαγής του Κανονισμού του, έχει δώσει τη δυνατότητα, μέσω της ιστοσελίδας του, να κατατεθούν προτάσεις επί του υπάρχοντος Κανονισμού από παραγωγούς, φορείς, ομάδες και συνεταιρισμούς, προκειμένου να ληφθούν υπόψη, σε συνδυασμό με τα στοιχεία που θα προκύψουν από τη νέα αναλογιστική μελέτη, με σκοπό την ένταξη νέων κινδύνων στην ασφαλιστική κάλυψη του ΕΛ.Γ.Α., υλοποιώντας έτσι ένα μόνιμο αίτημα του αγροτικού κόσμου.

Ωστόσο, οι ανωτέρω ζημιές δύναται να ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ. Ειδικότερα, οι ζημιές που προξενούνται στις γεωργικοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως θεομηνίες, ακραίες δυσμενείς συνθήκες και ασθένειες, εντάσσονται σε προγράμματα χορήγησης ΚΟΕ, αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, και ενισχύονται μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Προκειμένου, όμως, να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα πρέπει εκτός των άλλων:

α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) το επόμενο χρονικό διάστημα της συγκομιδής και δίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ),

β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από Επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς καιρικής συνθήκης και όχι συνδυασμού πολλών,

γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών και

δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Σημειώνεται ότι για τη σύνταξη του σχετικού φακέλου είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να συγκεντρωθούν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία (πόρισμα επιστημονικής επιτροπής, επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία, πορίσματα περιφερειακών επιτροπών, τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ την επόμενη χρονιά της ζημιάς κ.λπ.). Μετά τη σχετική επεξεργασία των στοιχείων και εφόσον, βέβαια, πληρούνται οι προϋποθέσεις, ελληνικές και ενωσιακές, υποβάλλεται ο σχετικός φάκελος στα συναρμόδια Υπουργεία και στην Ε.Ε. προς έγκριση.

Κατόπιν των ανωτέρω, το Υποκατάστημα ΕΛ.Γ.Α Βέροιας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, παρακολουθεί την εξέλιξη των κερασοκαλλιέργειών και των άλλων δενδρωδών καλλιεργειών στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Πέλλας ως προς το μέγεθος της ενδεχόμενης ζημιάς (μειωμένη παραγωγή) εξαιτίας μη ομαλής καρπώδους - ατελούς γονιμοποίησης, αίτιο, το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, δεν καλύπτεται από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α., μέχρι και την περίοδο της συγκομιδής.

Όσον αφορά στο Μέτρο 5 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, σημειώνεται ότι την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων στήριξης μέσω του Μέρους 5 και του υπομέτρου 5.1 του ΠΑΑ 2014-2020 την δημοσίευσαν από κοινού το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και ο ΕΛ.Γ.Α., ο οποίος αποτελεί και τον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης του προγράμματος. Σύμφωνα με την πρόσκληση, δικαιώμα συμμετοχής έχουν τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα ή οι ομάδες παραγωγών, με την προϋπόθεση ότι είναι ενεργοί γεωργοί.

Το καθεστώς εφαρμόζεται για τα συστήματα ενεργητικής προστασίας, τις περιοχές της επικράτειας και τις καλλιέργειες που ορίζονται στις κάτωθι περιπτώσεις:

- α) Ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από τον παγετό σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες εσπεριδοειδών.
- β) Ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από το χαλάζι σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες μηλοειδών, πυρηνοκάρπων, ακτινιδίων, αμπέλου και ροδιάς. Ειδικά στην περίπτωση των ακτινιδίων, της αμπέλου και της ροδιάς, η καλλιέργεια πρέπει να είναι αμιγής.
- γ) Ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από τη βροχή σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες κερασιάς και αμπέλου.
- δ) Ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από το χαλάζι και τη βροχή σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες κερασιάς και αμπέλου.

Διευκρινίζεται ότι στόχος του εν λόγω Μέρους είναι να προστατεύσει τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις από τον παγετό, το χαλάζι και τη βροχή μέσω της παροχής δημόσιας οικονομικής στήριξης (ενίσχυσης) για την υλοποίηση επενδύσεων ενεργητικής προστασίας. Με αυτόν τον τρόπο, δύνανται οι αγρότες να διατηρήσουν τα επίπεδα ποιότητας και εμπορευσιμότητας των προϊόντων τους και, συνεπώς, και τη θέση τους στην αγορά.

Το Μέτρο εφαρμόζεται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια, όπου εγκαθίστανται συστήματα ενεργητικής προστασίας με περιορισμούς που αφορούν στο είδος της καλλιέργειας και στο ζημιόγνοο αίτιο, όπως αυτοί ορίζονται στην πρόσκληση. Η δημόσια δαπάνη της πρόσκλησης ανέρχεται σε 12.500.000 € και συγχρηματοδοτείται απολογιστικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω των Ευρωπαϊκών Γεωργικών Ταμείων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ελληνικό Δημόσιο μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός που δύναται να ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό της στήριξης, ανέρχεται ανά αίτηση στήριξης φυσικού ή νομικού προσώπου έως τις 100.000,00 €, ενώ ανά Συλλογικό Σχήμα Γεωργών ανέρχεται έως 1.000.000,00 €. Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις φυσικών ή νομικών προσώπων ανέρχεται στο 80% και των Συλλογικών Σχημάτων Γεωργών στο 100%.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι η υποβολή (οριστικοποίηση) των αιτήσεων στήριξης, η οποία γίνεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων, αρχίζει στις 23/04/2018 και λήγει στις 25/06/2018.

Όσον αφορά στον τρόπο καταβολής των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., επισημαίνεται ότι ο Οργανισμός, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και το μεσοπρόθεσμο, πρέπει να υποβάλει σε καθορισμένες ημερομηνίες τις οικονομικές του καταστάσεις περί εσόδων-εξόδων, στις οποίες περιλαμβάνονται και ο προϋπολογισμός του και η πορεία του, στο Υπουργείο Οικονομικών.

Κατόπιν των ανωτέρω, ο Οργανισμός, διασφαλίζοντας την οικονομική του θωράκιση, όπως απαιτεί η νομοθεσία, αλλά και τη συνεχή ροή καταβολής των αποζημιώσεων σε όλους τους παραγωγούς, επιλέγει τον πιο εφικτό και κατάλληλο τρόπο καταβολής των αποζημιώσεων, σεβόμενος τον προϋπολογισμό του και τα χρήματα των αγροτών, τα οποία αποτελούν και τα έσοδά του.

Η πρακτική της προκαταβολής, η οποία έχει ξεκινήσει από την περσινή χρονιά, κατά 70% της αποζημίωσης σε επίπεδο επικράτειας, έγινε επειδή τα προηγούμενα χρόνια υπήρχαν καθυστερήσεις στις πληρωμές, όταν απαιτούνταν αναθεώρηση του προϋπολογισμού. Με το μέτρο αυτό, υπολογίζεται ότι το σύνολο των ζημιωθέντων παραγωγών θα εισπράξουν το 70% της αποζημίωσης και, μετά το πέρας των εκκαθαρίσεων ή της αναθεώρησης του προϋπολογισμού, θα δοθεί και το υπόλοιπο 30%.

Σχετικά με το Μέτρο 17 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 στο οποίο αναφέρεστε, επισημαίνεται ότι το εν λόγω μέτρο προτάθηκε στην 1^η υποβολή του ΠΑΑ 2014-2020 που έγινε επί της δικής σας κυβέρνησης, με προϋπολογισμό 10 εκατομμύρια ευρώ.

Στη συνέχεια, στο πλαίσιο της διαδικασίας για την έγκρισή του, το εν λόγω μέτρο δέχτηκε σωρεία παρατηρήσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τις οποίες αποδεικνυόταν η παντελής έλλειψη προετοιμασίας και τεκμηρίωσής του.

Εκτός αυτού, η δική μας πολιτική από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε το χαρτοφυλάκιο του υπουργείου, ήταν και είναι αντίθετη με την ιδιωτική ασφάλιση στον τομέα της αγροτικής παραγωγής και γι' αυτό το αποσύραμε.

Ειδικότερα, το Μέτρο 17, στην ουσία του, προβλέπει την επιδότηση του ασφάλιστρου στην αγροτική παραγωγή εκτός από το ασφάλιστρο της βασικής ασφάλισης που καλύπτεται από τον Κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α., με αποτέλεσμα να εισέρχονται στον τομέα της αγροτικής ασφάλισης και ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες.

Εμείς επιδιώκουμε αυτή η διαδικασία, δηλαδή της κάλυψης των ασφαλιστικών κινδύνων πέραν του Κανονισμού, να γίνεται μέσω του ΕΛ.Γ.Α. και όχι μέσω της ιδιωτικής ασφάλισης. Κυρίαρχο δόγμα μας στην ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής είναι να πατάξουμε την κερδοσκοπία σε αυτόν τον χώρο, καθώς πραγματικά όλοι έχουμε το χρέος να υπερασπιστούμε τον μόχθο των αγροτών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Γ. Καρασμάνη